

Nr 54.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utformningen av det tekniska systemet för stödet av den inhemska smörproduktionen m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 20 mars 1953 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 196, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror m. m.;

2) förordning om accis å fettemulsion m. m.; samt

3) förordning angående avgift för margarin som användes för framställning av fettemulsion m. m.;

dels medgiva Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för genomförande av ett tekniskt system för stödet av den inhemska smörproduktionen och oljevåxtodlingen i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, som angivits i propositionen.

Rörande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anmärkas följande.

I propositionen föreslås, att det nuvarande accis- och clearingsystemet för stöd åt den inhemska smörproduktionen och oljevåxtodlingen skall ersättas med ett nytt system, innebärande att importen av utländska fettvaror och fettråvaror i princip skall släppas fri men beläggas med en särskild avgift. Möjlighet till restitution skall införas i fråga om sådana importerade varor, som användes till icke matnyttigt ändamål eller som återutföres. Regleringsbidrag, motsvarande högst restitutionsbeloppet, skall utgå för oljor och fetter av inhemskt ursprung, vilka exporteras eller användes för nyss angivna ändamål.

Linfrö och härdad linolja föreslås skola falla utanför regleringssystemet. Accis skall även i fortsättningen utgå i fråga om fettemulsion.

De på importen belöpande avgiftsmedlen avses skola direkt tillföras statskassan över riksstatens inkomstsida. I fråga om inkomsterna av de inhemska oljevåxtprodukterna föreslås däremot, att någon ändring icke skall ske tills vidare.

Under en övergångstid avses importen skola handhas av en för ändamålet särskilt bildad ekonomisk förening, i vilken oljefabriker, margarinfabriker, raffinaderier och andra industriella fettkonsumenter skall vara representerade.

Ovannämnda författningsförslag är av följande lydelse.

1) Fö r s l a g

till

förordning angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m.

Häri genom förordnas som följer.

Införselreglering.

1 §.

Kungl. Maj:t må förordna, att här nedan angiven vara icke får införas till riket utan tillstånd av statens jordbruksnämnd eller den, vilken jordbruksnämnden bemyndigar att meddela tillstånd till sådan införsel, nämligen

- a) jordnötter, kopra, sojabönor samt andra oljehaltiga fröer och frukter, dock ej linfrö;
- b) fettämnen och fettsyror, dock ej ullfett, lanolin, degras och annat garverifett, icke härdad linolja, ricinolja samt kinesisk eller japansk träolja;
- c) margarin, konstister, fettemulsion, andra till födoämnen avsedda ersättningsmedel för smör, grädde, ister, talg eller hästflott, ävensom andra livsmedel under förutsättning att däri ingår en mera väsentlig tillsats av fett.

Vid meddelande av dylikt tillstånd må uppställas sådana villkor för dess tillgodonjutande, som prövas vara erforderliga.

2 §.

Förordnande enligt 1 § utgör ej hinder för transitering eller annan befordran under tullverkets kontroll eller för uppläggning i frihamn eller å tullager eller provianteringsfrilager; dock må å provianteringsfrilager upplagd vara icke utan medgivande av jordbruksnämnden för varje särskilt fall disponeras annorledes än till fartygs, buss eller luftfartygs provianterering eller utrustning i föreskriven ordning.

Ej heller skall sådant förordnande ha avseende å

a) vara som införes i egentlig gränstrafik eller under sådana förhållanden att tullfrihet för densamma åtnjutes eller, i fråga om icke tullpliktig vara, skulle, om den varit tullbelagd, ha åtnjutits enligt annan bestämmelse i 5 § tulltaxeförordningen än den under s) upptagna eller enligt 6 eller 8 § samma förordning; eller

b) vara som enligt föreskrifter, meddelade av generaltullstyrelsen, försändes landvägen antingen över riket från en till annan utrikes ort eller över utlandet från en till annan ort inom riket.

3 §.

Till riket inkommen vara som på grund av bestämmelserna i denna förordning icke får införas må, därest varan ej enligt 12 § eller enligt lagen om straff för olovlig varuinförsel skall vara förverkad samt hinder ej heller

eljest möter mot utförsel av varan, under tullkontroll återutföras enligt de föreskrifter som i tullstadgan äro givna för gods anmält till returfortullning.

Vad i första stycket stadgats gäller även om varan är fri från tull eller annan avgift vid införsel eller om anmälan till utförsel icke gjorts inom föreskriven tid.

Regleringsavgift och regleringsbidrag.

4 §.

För i 1 § under b) och c) avsedda varor, som införas till riket och förtullas, samt för fetter, oljor och fettsyror, vilka här i landet utvinnas ur i samma paragraf under a) avsedda varor, skall, i den mån Kungl. Maj:t så förordnar, erläggas avgift (*regleringsavgift*).

Avgiftens storlek bestämmes av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av jordbruksnämnden.

Vid förändring av regleringsavgiftens storlek för vara, som avses i 1 § under b), skall i den omfattning Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden bestämmer motsvarande efterreglering vidtagas även beträffande avgiften för ineliggande lager av avgiftsbelagd vara av samma slag hos den som inför, utvinner, driver handel med eller för industriell fabrikation förbrukar sådan vara.

5 §.

Bestämmelserna i 4 § skola icke ha avseende å vara som i föreskriven ordning utlämnas från provinanteringsfrilager för fartygs, buss eller luftfartygs proviantering eller utrustning.

Beträffande vara som införes under sådana förhållanden att tullfrihet för densamma åtnjutes eller, i fråga om icke tullpliktig vara, skulle, om den varit tullbelagd, ha åtnjutits enligt 5, 6 eller 8 § tulltaxeförordningen skall skyldighet att erlägga regleringsavgift föreligga allenast såvitt fråga är om återinförsel av vara, som antingen utförts innan förordnande om regleringsavgift för varan meddelats eller vid vars utförsel erhållits sådant regleringsbidrag, varom nedan i 8 § förmäles.

6 §.

Regleringsavgift skall uppbäras och redovisas av jordbruksnämnden i den ordning Kungl. Maj:t, eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden bestämmer. För sådana i 1 § under b) och c) avsedda varor, som införas till riket, skall avgiftsskyldigheten åvila den, för vars räkning införseln sker. För varor, vilka utvinnas ur till riket införda fettråvaror av de slag som avses i 1 § under a), skall avgiftsskyldigheten åvila den som verkställer utvinningen.

För erläggande av regleringsavgift vid sådan efterreglering, som avses i 4 § andra stycket, svarar innehavaren av varulagret.

7 §.

Inbetalas icke regleringsavgift i föreskriven ordning, må avgiften på framställning av jordbruksnämnden omedelbart utmätas med det belopp, vartill nämnden efter verkställd undersökning fastställer densamma.

8 §.

Återbäring av regleringsavgift må efter ansökan lämnas för svinn, som uppstår vid härdning och raffinering, och för fettsyror, som framkomma vid raffinering av vegetabiliska oljor samt val- och annan sjödjursolja.

För vara, som avses under 1 § b) och c) eller som utvunnits ur sådan vara som avses under 1 § a), åtnjutes, där varan kommit till användning för annat än matnyttigt ändamål eller enligt bevis av tullmyndighet utförts ur riket eller till svensk frihamn eller ingått såsom beståndsdel i annan sålunda utförd vara, efter ansökan visst bidrag (*regleringsbidrag*), motsvarande högst den regleringsavgift, som skulle ha utgått vid import av vara av samma slag.

I denna paragraf avsedd återbäring av regleringsavgift och utbetalning av regleringsbidrag skall äga rum i den omfattning och på de villkor Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden bestämmer.

9 §.

Därest särskilda skäl föreligga må Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden meddela befrielse, helt eller delvis, från skyldighet att erlägga regleringsavgift så ock medgiva återbäring, helt eller delvis, av sådan avgift jämväl i annat fall än i 8 § sägs.

10 §.

Envar, som bedriver verksamhet varmed följer skyldighet att erlägga här avsedd regleringsavgift, är skyldig att, i den utsträckning jordbruksnämnden föreskriver och i enlighet med de närmare anvisningar jordbruksnämnden meddelar, föra sådana anteckningar angående rörelsen, som erfordras för kontroll över att regleringsavgift behörigen erlägges eller att uppgifter, som lämnas i ansökningar om återbäring eller regleringsbidrag, äro riktiga.

Det åligger därjämte näringsidkare, som avses i första stycket, *dels* att på anfordran tillhandahålla jordbruksnämnden eller dess ombud nämnda anteckningar och förda handelsböcker med därtill hörande handlingar ävensom de övriga uppgifter angående rörelsen som erfordras för kontrollen, *dels* att i den utsträckning jordbruksnämnden bestämmer och i enlighet med de närmare anvisningar nämnden meddelar till nämnden eller dess ombud lämna regelbundna uppgifter angående rörelsen.

Näringsidkare, som avses i första stycket, är vidare skyldig att lämna ombud för jordbruksnämnden tillträde till fabrik, lagerlokal eller annan av näringsidkaren disponerad lägenhet för kontroll av varulager.

11 §.

Upplysning, som inhämtas med stöd av 10 §, må ej yppas i vidare mån än som erfordras för vinnande av det med upplysningens inhämtande avsedda ändamålet.

Ansvarsbestämmelser m. m.

12 §.

Den som utan behörig tullangivning eller medelst vilseledande åtgärder till riket inför eller söker införa vara, som enligt denna förordning icke får införas, straffes med dagsböter.

Vara som någon i strid mot denna förordning olovligen infört eller sökt införa skall förklaras förverkad jämte emballage eller kärl vari den förvaras. Kan egendom som sålunda skolat förklaras förverkad ej tillrättaskaffas, gälde den brottslige dess värde. Framgår av omständigheterna att brot-

tet skett av förbiseende, må av domstolens prövning bero, huruvida förverkandepåföljd skall inträda.

I fråga om åtal för förseelse, som avses i första stycket, och talan om förverkande av gods eller värde på grund av föreskrifterna i andra stycket ävensom beslag av gods, som kan antagas vara förverkat, och förfarandet med beslagtaget gods skall vad i allmänhet är stadgat om olovlig införsel av tullpliktig vara äga motsvarande tillämpning.

13 §.

Den som bryter mot villkor för tillgodonjutande av tillstånd enligt 1 § eller i strid mot stadgandet i 2 § första stycket disponerar å provianteringsfrilager upplagd vara annorledes än till fartygs, buss eller luftfartygs proviantering eller utrustning i föreskriven ordning straffes med dagsböter.

14 §.

Skall i denna förordning avsedd vara enligt tullstadgan eller lagen om straff för olovlig varuinförsel eller på grund av stadgande i denna förordning säljas å auktion genom tullverkets försorg, må försäljningen ske endast till någon, som erhållit tillstånd varom i 1 § sägs, eller ock under förbehåll att varan återutföres.

Kan försäljning i enlighet med vad sålunda stadgats ej komma till stånd, skall med varan förfaras på sätt Kungl. Maj:t efter anmälan av generaltullstyrelsen förordnar.

15 §.

Försäljningssumma för förverkat gods samt belopp som utgivits i stället för sådant gods tillfalla kronan.

16 §.

Underlåter någon att fullgöra vad enligt 10 § första eller andra styckena åligger honom, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff dömes den som uppsåtligen giver oriktigt eller ofullständigt innehåll åt anteckningar eller uppgifter som avses i nämnda stadganden. Sker sådan förseelse utan uppsåt men av grov oaktsamhet, vare straffet dagsböter.

Om straff för vägran att lämna tillträde för kontroll enligt 10 § tredje stycket samt för brott mot den i 11 § stadgade tystnadsplikten stadgas i strafflagen.

17 §.

Underlåter någon att på anfordran tillhandahålla jordbruksnämnden eller dess ombud handelsbok eller annan handling, som avses i 10 §, eller att i föreskriven ordning avlämna uppgift, som där avses, må nämnden förelägga honom lämpligt vite.

Länsstyrelse äger utdöma sådant vite.

18 §.

Husbonde ansvarar för sådan i 16 § omfördörd förseelse, som begås av hans husfolk eller i hans arbete antagen person, liksom vore förseeisen begången av honom själv, såframt ej omständigheterna göra sannolikt, att förseeisen skett utan hans vetskap och vilja.

19 §.

Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av denna förordning meddelas av Kungl. Maj:t, eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av jordbruksnämnden.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1953.

2) Förslag

till

förordning om accis å fettemulsion m. m.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

För fettemulsion, som inom riket tillverkas för försäljning såsom livsmedel eller för framställning av livsmedel, skall där varan innehåller mindre än 82 procent fett, i den mån Kungl. Maj:t så förordnar, erläggas accis enligt vad nedan sägs.

Med fettemulsion förstås varje till människoföda avsedd grädd- eller mjölkliknande vara, i vilken ingår annat fett än mjölkfett.

2 §.

Accisen utgår med det belopp, högst två kronor för kilogram av varans nettovikt, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Accisens belopp må bestämmas olika för varor med lägre och med högre fetthalt.

3 §.

Tillverkning, som i 1 § första stycket avses, skall stå under statens kontroll.

Kontrollen över tillverkningen ävensom över accisens behöriga utgörande utövas av kontrollstyrelsen med biträde av särskilda tjänstemän.

4 §.

Kungl. Maj:t äger, då synnerliga skäl därtill äro, medgiva befrielse från eller återbäring av accis.

5 §.

1. mom. Kontrolltjänsteman äger påfordra att när som helst erhålla tillträde till samtliga för tillverkarens rörelse använda lokaler.

2. mom. Tillverkare skall för kontrollen utan ersättning tillhandahålla erforderliga prov å varan samt i förekommande fall beskrivning över densamma ävensom ställa för kontrollen hos tillverkaren nödiga hjälpmedel till förfogande och lämna behövlig handräckning.

3. mom. Tillverkare är pliktig att ordna sin bokföring på sådant sätt, att den möjliggör kontroll över tillverkade och försålda kvantiteter accispliktig vara, samt att vid anfordran tillhandahålla kontrollstyrelsen eller kontrolltjänsteman sina handelsböcker med tillhörande handlingar.

4. mom. Tillverkare skall ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som kontrollstyrelsen för erhållande av en betryggande kontroll över accisens behöriga utgörande meddelar, ävensom de anvisningar, som kontrolltjänsteman i enlighet med kontrollstyrelsens föreskrifter kan komma att lämna.

5. mom. Återförsäljare av accispliktig vara är skyldig att på anfordran lämna sådana upplysningar om sin rörelse, som kontrollstyrelsen eller kontrolltjänsteman finner erforderliga för acciskontrollen samt att, där kontrollstyrelsen finner det påkallat för kontrollens utövande, tillhandahålla sina handelsböcker med tillhörande handlingar.

6. mom. Sådan uppgiftsskyldighet, som avses i 5 mom., åligger ock den, som idkar handel med vara, vilken användes för framställning eller distribution av accispliktig vara.

6 §.

Har förordnande jämlikt 1 § meddelats, skall den, som ämnar inom riket för försäljning tillverka vara, för vilken enligt förordnandet accis skall utgå, därom göra skriftlig anmälan till kontrollstyrelsen. Anmälningsskyldigheten skall, där tillverkning bedrivs vid tiden för ikraftträdande av förordnandet eller där den är avsedd att taga sin början inom femton dagar från nämnda tidpunkt, fullgöras utan dröjsmål och i annat fall senast femton dagar innan tillverkningen tager sin början.

7 §.

1. mom. Den som bedriver tillverkning, som i 1 § första stycket avses, skall senast inom en månad efter varje kalendermånads utgång till kontrollstyrelsen avlämna en på tro och heder avgiven deklaration angående den myckenhet accispliktig vara, som under kalendermånaden eller den del därav, varunder förordnandet gällt, av honom eller för hans räkning levererats till köpare.

Om särskilda skäl därtill äro, äger kontrollstyrelsen föreskriva, att deklaration skall avse kalenderkvartal i stället för kalendermånad, i vilket fall deklaration skall avlämnas inom en månad efter varje kvartals utgång. Kontrollstyrelsen må ock, under förutsättning som nyss sagts, föreskriva att deklaration skall avlämnas inom annan tid än i det föregående angivits, dock tidigast inom femton dagar och senast inom två månader efter utgången av den månad eller det kvartal deklarationen avser.

2. mom. I deklaration som i 1 mom. avses må avdrag göras för de kvantiteter varor, som

a) levererats till annan tillverkare för tillverkning av accispliktig vara under förutsättning dock att vid deklarationen fogas intyg av köparen, att denne mottagit varan för sådant ändamål,

b) från återförsäljare återlevererats såsom till försäljning oduglig vara, samt

c) enligt bevis av tullmyndighet utförts ur riket eller till svensk frihamn.

3. mom. Deklaration skall vara undertecknad av behörig firmatecknare och till riktigheten styrkt av två trovärdiga personer.

4. mom. Underlåter tillverkare att avlämna deklaration som avses i 1 mom. eller befinnes avgiven deklaration oriktig, äger kontrollstyrelsen fastställa den accis, som rätteligen skall utgå. I fall av underlåtenhet att avgiva deklaration må kontrollstyrelsen i stället, om särskilda skäl därtill äro, meddela tillverkaren förbud tills vidare, till dess deklaration avgivits, att förfoga över accispliktig vara.

8 §.

1. mom. Tillverkare skall samtidigt med deklarationens avlämnande genom insättning å kontrollstyrelsens postgirokonto erlägga det accisbelopp, som enligt deklarationen skall utgå.

I fall som avses i 7 § 4 mom. första punkten ankommer det på kontrollstyrelsen att bestämma den tid, inom vilken accisen skall erläggas.

2. mom. Erlägges icke accisbelopp inom därför angiven tid, må kontrollstyrelsen meddela tillverkaren förbud tills vidare, till dess accisen guldits, att förfoga över accispliktig vara.

3. mom. Tillverkare är skyldig att, då kontrollstyrelsen det påfordrar, hos styrelsen ställa säkerhet för accisens behöriga erläggande till belopp, som styrelsen finner erforderligt.

Ställes ej vid anfordran sådan säkerhet, skall vad i 2 mom. sägs äga motsvarande tillämpning.

4. mom. Försummar någon att inbetala accis, som det enligt denna förordning åligger honom att erlägga, må accisen på framställning av kontrollstyrelsen omedelbart utmätas med det belopp, vartill kontrollstyrelsen efter verkställd undersökning fastställer densamma.

9 §.

Den, som utan föreskriven anmälan bedriver tillverkning, som i 1 § första stycket avses, straffes med dagsböter, ej under tjugu.

Den, som i strid mot förbud, varom i 7 § 4 mom. eller 8 § 2 mom. sägs, förfogar över vara, straffes med dagsböter, ej under fyrtio, eller, där omständigheterna äro synnerligen försvärande, med fängelse i högst sex månader.

Underlåter någon i andra fall än nu sagts att fullgöra vad honom åligger enligt denna förordning eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter, straffes med böter, högst trehundra kronor.

10 §.

Kontrollstyrelsen må vid vite förelägga tillverkare att fullgöra vad honom åligger enligt denna förordning eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter.

11 §.

Om ansvar i vissa fall för den, som i deklaration eller försäkran lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.

12 §.

Den som har eller haft att taga befattning med kontroll enligt denna förordning må ej i vidare mån än hans tjänsteutövning fordrar yppa affärsförhållande, varom han därvid erhållit kännedom. Bryter någon häremot, straffes, där han för brottet ej är underkastad ansvar enligt allmänna strafflagen, med dagsböter.

13 §.

Polismyndighet åligger att tillhandagå kontrollstyrelsen eller kontrolltjänsteman med begärd upplysning om person eller företag, som kan antagas bedriva i denna förordning avsedd tillverkning.

14 §.

Förseelse, som avses i 9 §, må åtalas, förutom vid laga domstol i brottmål, vid den rätt, där rörelseidkaren skall svara i tvistemål i allmänhet, eller vid rätten i den ort, där rörelsen bedrivs.

15 §.

Förseelse, som avses i 9 § tredje stycket, må av allmän åklagare åtalas allenast efter angivelse av kontrollstyrelsen.

Brott som avses i 12 § må, där det icke skall straffas enligt allmänna strafflagen, av allmän åklagare åtalas allenast efter angivelse av målsäganden.

16 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpningen av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1953.

Genom förordningen upphävas

förordningen den 7 juni 1935 (nr 259) om accis å margarin och vissa andra fettvaror,

kungörelsen den 30 juni 1943 (nr 482) angående accis och tilläggsaccis å margarin m. m.,

kungörelsen den 1 april 1949 (nr 102) angående ändring av accisen och tilläggsaccisen å fettemulsion;

kungörelsen den 11 januari 1952 (nr 5) angående ändring av tilläggsaccisen å kokosfett; samt

kungörelsen den 5 september 1952 (nr 631) angående ändring av accisen å matolja m. m.

Där i förordningen avsedd tillverkning bedrives vid tiden för ikraftträdandet av denna förordning, och anmälan till kontrollstyrelsen av tillverkaren gjorts enligt förordningen den 7 juni 1935 (nr 259) erfordras icke särskild anmälan enligt 6 § denna förordning.

Visar tillverkare, att vara, för vilken accis skall utgå, försålts till pris, som avtalats före ikraftträdandet av ett av Kungl. Maj:t med stöd av denna förordning meddelat förordnande, och är tillverkaren icke på grund av särskilt förbehåll eller eljest berättigad att hos köparen uttaga den å varan belöpande accisen, äger Kungl. Maj:t bestämma, att accisen skall erläggas av köparen, eller, då skäl därtill äro, utan sådant åläggande för köparen medgiva befrielse från eller återbäring av accisen, dock att ansökan härom skall till Kungl. Maj:t ingivas inom en månad efter förordnandets ikraftträdande.

3) Förslag

till

förordning angående avgift för margarin som användes för framställning av fettemulsion m. m.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Den som, för annat ändamål än för förbrukning i eget hushåll, av margarin framställer vara, som kan användas såsom ersättningsmedel för grädde eller för beredning av sådant ersättningsmedel, skall enligt vad här nedan stadgas erlägga särskild avgift. Vad nu sagts skall dock ej gälla, då av margarin för försäljning framställs sådan vara, som avses i förordningen den 1953 (nr) om accis å fettemulsion m. m.

Den som använder margarin på sätt i första stycket sägs benämnas i denna förordning tillverkare.

2 §.

Avgift för sådan tillverkning, som avses i 1 § utgår med det belopp, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med högst 5 kronor för varje vid tillverkningen använt kilogram margarin. Avgiften utgör lägst 50 kronor för varje hel eller påbörjad kalendermånad, under vilken tillverkningen bedrivs.

3 §.

Den som ämnar bedriva tillverkning som avses i 1 § skall därom göra skriftlig anmälan till kontrollstyrelsen. Anmälningsskyldigheten skall, där sådan tillverkning bedrivs vid tiden för denna förordnings ikraftträdande, fullgöras utan dröjsmål och i annat fall innan tillverkningen tager sin början.

4 §.

Tillverkare är pliktig att över sin tillverkning föra tillverkningsbok enligt anvisningar som meddelas av kontrollstyrelsen.

5 §.

Tillverkare skall för varje kalenderkvartal upprätta och senast å femtonde söckendagen efter kvartalets utgång till kontrollstyrelsen avlämna en på tro och heder avgiven deklARATION angående den myckenhet margarin, som under kalenderkvartalet av honom använts för ifrågavarande ändamål.

Där så finnes påkallat, må kontrollstyrelsen ålägga viss tillverkare att avlämna sådan deklARATION för kortare tid än kalenderkvartal.

6 §.

Tillverkares skyldighet att avlämna deklARATION upphör sedan skriftlig anmälan om tillverkningens upphörande och dagen därför ingivits till kontrollstyrelsen. Dock skall deklARATION avlämnas för den deklARATIONSperiod, under vilken tillverkningen upphört.

7 §.

Tillverkare skall samtidigt med deklarationens avlämnande erlægga den avgift, som skall utgå för den i deklarationen upptagna kvantiteten margarin.

Avgiften erlägges genom insättning å statsverkets checkräkning i riksbanken för kontrollstyrelsens räkning eller å kontrollstyrelsens postgiro-konto.

8 §.

Erlägges icke avgift inom föreskriven tid, må kontrollstyrelsen meddela tillverkaren förbud tills vidare, till dess avgiften guldits, att bedriva tillverkning, som avses i 1 §.

Tillverkare är skyldig att, då kontrollstyrelsen det påfordrar, hos styrelsen ställa säkerhet för avgiftens behöriga erläggande till belopp, som styrelsen finner erforderligt.

Ställes ej vid anfordran sådan säkerhet, skall vad i första stycket sägs äga motsvarande tillämpning.

Försummar tillverkare att inbetala avgift, som det enligt denna förordning åligger honom att erlægga, må avgiften på framställning av kontrollstyrelsen omedelbart utmätas med det belopp, vartill kontrollstyrelsen efter verkställd undersökning fastställer densamma.

9 §.

Överinseendet å kontrollen att avgift behörigen erlägges handhaves av kontrollstyrelsen.

Tillverkare är pliktig att för tillsyn bereda kontrolltjänsteman, närhelst han det påfordrar, tillräde till samtliga för tillverkarens rörelse använda lokaler, att meddela kontrollstyrelsen eller kontrolltjänsteman alla begärda upplysningar angående inköp och förbrukning i rörelsen av margarin samt att ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som kontrollstyrelsen för erhållande av en betryggande kontroll över avgiftens behöriga erläggande meddelar, ävensom de anvisningar, som kontrolltjänsteman i enlighet med kontrollstyrelsens föreskrifter kan komma att lämna.

Tillverkare, som enligt lag är skyldig föra handelsböcker, åligger därjämte att vid anfordran hålla dessa med tillhörande handlingar tillgängliga för kontrolltjänsteman.

10 §.

Den som tillverkar eller försäljer maskiner, som kunna användas vid sådan tillverkning som avses i 1 §, är pliktig att på anfordran av kontrolltjänsteman lämna denne uppgift om gjorda försäljningar av dylika maskiner.

11 §.

Granskning av deklarationer, som enligt denna förordning avgivits, må ej verkställas av annan än kontrollstyrelsen eller kontrolltjänsteman. Deklarationerna skola tillhandahållas dem, som i och för sin befattning böra därav erhålla del. I övrigt må deklaration icke vara för någon tillgänglig utan att den, som avgivit deklarationen, medgivit dess offentliggörande; dock må deklarationer, på sätt Kungl. Maj:t förordnar, för statistisk bearbetning utlämnas till ämbetsmyndighet eller tjänsteman, åt vilken Kungl. Maj:t uppdrager utförandet av sådan bearbetning.

12 §.

Den som utan anmälan varom sägs i 3 § eller i strid mot förbud enligt 8 § första stycket bedriver tillverkning, som avses i 1 §, straffes med dagsböter.

13 §.

Den som underlåter att inom föreskriven tid avgiva deklARATION, böte från och med tjugufem till och med trehundra kronor; och må kontrollstyrelsen förelägga den uppgiftsskyldige lämpligt vite.

14 §.

Om ansvar i vissa fall för den som i deklARATION lämnat oriktig uppgift stadgas i skattestrafflagen.

15 §.

Underlåter någon att ställa sig till efterrättelse vad honom enligt 9 eller 10 § åligger, straffes med böter högst trehundra kronor; och må kontrollstyrelsen förelägga vederbörande lämpligt vite.

16 §.

Den som har eller haft att taga befattning med ärende, som avses i denna förordning, må ej i vidare mån än hans tjänsteutövning fordrar yppa affärsförhållande, varom han därvid erhållit kännedom. Bryter någon här- emot, straffes, där han för brottet ej är underkastad ansvar enligt allmänna strafflagen, med dagsböter.

17 §.

Fullgöres icke ordentligen skyldigheten att hålla bokföring som avses i 4 § och är förseelsen ej straffbar enligt annat författningsrum, straffes tillverkaren med dagsböter.

18 §.

Förseelse som avses i 15 § må av allmän åklagare åtalas allenast efter angivelse av kontrollstyrelsen.

Brott som avses i 16 § må, där det icke skall straffas enligt allmänna strafflagen, av allmän åklagare åtalas allenast efter angivelse av målsäganden.

19 §.

Kungl. Maj:t äger meddela de ytterligare föreskrifter, som kunna befinnas erforderliga för tillämpningen av denna förordning.

Till utskottets behandling har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

a) motionen I: 472 av herr *Nordenson*, vari hemställts, »att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 196 måtte beakta de synpunkter rörande restitutionsrätten m. m., som i motionen anförts»; samt

b) motionen II: 597 av herr *Kollberg* m. fl., vari hemställts, »att riksdagen vid behandlingen av förevarande proposition måtte besluta,

1. att den föreslagna centraliseringen av fettvaruimporten till en ekonomisk förening uttryckligen anges gälla under en period, sträckande sig längst till den 30 juni 1955, då frågan bör tas under omprövning,

2. att den föreslagna ekonomiska föreningen görs öppen så att alla företagare som har intresse härav kan bli medlemmar».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna.

Propositionen.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bl. a. följande.

Kungl. Maj:t uppdrog den 2 februari 1951, i anledning av en framställning av kontrollstyrelsen och dåvarande statens livsmedelskommission, åt de båda myndigheterna att gemensamt verkställa utredning rörande anordnandet av accisförfarandet för margarin och andra fettvaror samt angående utformningen av det tekniska system, som i fortsättningen borde tillämpas för att stödja avsättningen av den inhemska smörproduktionen och oljeväxtodlingen.

För att fullgöra utredningsarbetet tillsatte de båda myndigheterna en särskild delegation, bestående av för kontrollstyrelsen överdirektören Harry Älmeby och byrådirektören Allan Schultz samt för kommissionen — numera statens jordbruksnämnd — generaldirektören Olof Söderström och byråchefen Georg Hulting. Söderström och Älmeby har fungerat som delegationens ordförande respektive vice ordförande. Såsom särskilda sakkunniga har anlitats verkställande direktören för Sveriges kemiska industrikontor, filosofie doktorn Peter Fitger, verkställande direktören för Kooperativa förbundet Albin Johansson, vice verkställande direktören för Svenska mejeriernas riksförening Waldemar Ljung, vice verkställande direktören för Sveriges slakteriförbund Gunnar Lund samt verkställande direktören för Margarinfabrikernas försäljningsaktiebolag Kuno Möller.

De delegerade jämte de särskilt tillkallade sakkunniga har antagit benämningen *fettråvarukommittén*.

Under utredningsarbetets gång har kommittén samrått med representanter för av dess förslag berörda myndigheter och sammanslutningar såsom generaltullstyrelsen, priskontrollnämnden, handels- och industrikommissionen samt Tvättmedels-, tvål- och stearinindustriens råvaruförening u. p. a.

Med skrivelse den 22 april 1952 har kontrollstyrelsen och jordbruksnämnden till Kungl. Maj:t överlämnat en promemoria med förslag till tekniskt system för stöd åt den svenska smörproduktionen och oljeväxtodlingen m. m. Förslaget, vid vilket fogats utkast till författningar i ämnet, inefattar nämndens och de särskilt tillkallade sakkunnigas sammanstående mening. Kontrollstyrelsen har däremot haft annan mening såvitt angår prisregleringen av inhemska oljeprodukter m. m. ävensom redovisningen och uppbörden av vissa föreslagna avgifter.

Över promemorian och ämbetsverkens skrivelse har yttranden avgivits av kommerskollegium, efter hörande av handelskamrarna i Stockholm, Gö-

teborg, Malmö, Norrköping och Gävle, generaltullstyrelsen, Sveriges lantbruksförbund, Riksförbundet Landsbygdens folk, Sveriges industriförbund, Kooperativa förbundet samt Sveriges grossistförbund.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen får utskottet hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Nuvarande regleringssystem, s. 14—20.

Brister i det nuvarande regleringssystemet m. m., s. 20—21.

Sveriges internationella åtaganden, s. 22—23.

Kommitténs förslag, s. 23—33.

Remissyttrandena, s. 33—37.

Departementschefen, s. 37—45.

Motioner m. m.

Av innehållet i de förenämnda motionerna ävensom en till utskottet inkommen skrift i förevarande fråga må här återgivas följande.

I *m o t i o n e n* I: 472 har bland annat anförts följande. Ett av huvudsyftena med det nu föreslagna nya systemet uppgåves vara att befria den tekniska industrien från den råvarufördyring, som för närvarande förekomme på fettområdet. I den föreslagna förordningen angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror m. m. hade i enlighet härmed i 8 § intagits bestämmelser om restitution av regleringsavgift och utbetalning av regleringsbidrag. Detta skulle emellertid äga rum »i den omfattning och på de villkor» Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden bestämde. Av jordbruksministerns uttalande i propositionen (s. 41) framginge icke med önskvärd tydlighet i vilken omfattning och på vilka villkor restitution resp. utbetalning av regleringsbidrag skulle äga rum. Den enda begränsning av restitutionsrätten, som enligt motionärens uppfattning finge ifrågakomma, borde grundas på den rent praktiska synpunkten, att myndigheterna icke gärna borde taga befattning med ett stort antal ansökningar, som avsåge ett relativt obetydligt restitutionsbelopp. Motionären hade fördenskull intet att erinra mot jordbruksministerns uttalande om en begränsning av restitutionsrätten till att avse vad som överstege ett visst belopp, exempelvis 50 kronor, per fyraveckorsperiod, men ville däremot bestämt vända sig mot fettråvarukommitténs förslag, refererat å s. 25 i propositionen, att restitutionsrätten skulle kunna begränsas till vissa branscher, där den vore av mera väsentlig betydelse för produktionskostnaderna, eller till de fall, där den erlagda avgiften utgjorde mer än en viss procent av färdigvarans värde. Restitutionsrätten borde sålunda i princip icke förbehållas någon viss bransch. Rätten borde vidare — med nyss angivna, av praktiska skäl betingade undantag — avse regleringsavgiften i dess helhet.

Vad nu anförts i fråga om restitution av regleringsavgift för importerad råvara gällde givetvis i samma mån sådant regleringsbidrag, som skulle utgå för inhemska råvaror.

Till stöd för yrkandena i motionen II:597 har framhållits bland annat följande. Enligt propositionsförslaget skulle importen av utländska fettvaror och fettråvaror under en övergångstid handhas av en för ändamålet särskilt bildad ekonomisk förening, i vilken oljefabriker, margarinfabriker, raffinaderier och andra industriella fettkonsumenter skulle vara representerade. Den centralisering av fettvaruimporten som tillskapandet av denna ekonomiska förening innebure vore ur flera synpunkter betänklig. Den vore föga överensstämmande med andan i det förslag till lag mot konkurrensbegränsningar som nyligen framlagts. Såsom kommerskollegium påpekat i sitt remissyttrande vore det uppenbart, »att en sådan monopolställning, som ifrågavarande förening skulle erhålla, komme att medföra en starkt konkurrensbegränsande effekt». Den föreslagna monopoliseringen av importen vore ett led i den statliga jordbrukspolitikerna och komme därigenom av allt att döma att falla utanför den tilltänkta lagen mot konkurrensbegränsningar. Motionärerna ville emellertid fästa uppmärksamheten på att staten här avsåge att direkt framskapa en konkurrensbegränsning, som till sin räckvidd och sin effektivitet vida överträffade flertalet av de konkurrensbegränsningar som kunde tänkas drabbas av den nyssnämnda lagen. Motionärerna, som i en särskild motion med anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående denna lag intagit den ståndpunkten att konkurrensbegränsningen på jordbrukets område i princip borde behandlas på samma sätt som övriga konkurrensbegränsningar, ville också understryka handelsministerns yttrande i nämnda proposition, att statsmakterna även vid offentlig reglering borde söka främja betingelserna för fri konkurrens. Vissa argument kunde dock anföras till stöd för ett arrangemang som detta under en kort övergångsperiod. Då propositionen ej gäve någon vägledning för en bedömning av hur förhållandena skulle gestalta sig om frågan gäves en annan lösning, kände sig motionärerna därför nödsakade att acceptera förslaget. Det skedde dock under den uttryckliga förutsättningen att åtgärden angäves gälla en klart avgränsad övergångsperiod, förslagsvis längst till den 30 juni 1955, samt med det bestämda förbehållet, att möjligheten att vinna medlemskap i den ekonomiska föreningen icke begränsades till industriella fettkonsumenter, utan att föreningen gjordes öppen även för de företagare inom handeln som kunde ha intresse av att bli medlemmar genom att de importerade de varor som berördes av regleringen. En begränsning till endast de industriella fettkonsumenterna skulle uppenbarligen på ett alldeles onödigt sätt ytterligare skärpa föreningens monopolistiska karaktär.

Till utskottet har i anledning av den förevarande propositionen inkommit en den 27 april 1953 dagtecknad skrift från *Sveriges kemiska industrikontor*, vari anförts bland annat följande. Kemikontoret hade kommit till den

bestämda uppfattningen att de föreslagna bestämmelserna angående avgift för margarin som användes för framställning av fettemulsion m. m. icke skulle ha åsyftad verkan. De toge nämligen sikte på framställning av ersättningsmedel för grädde enbart ur margarin. En förutsättning för att en vara skulle betraktas som margarin vore att densamma vore smörliknande (54 § livsmedelsstadgan). För framställning av ersättningsmedel för grädde kunde — med användning av vissa apparater — lika lätt användas ofärgade fettvaror, vilka icke vore smörliknande men liksom margarin förutom vatten innehölle fett och emulsionsmedel. Dylika varor förekomme numera i handeln under sådana namn som »bakfett» eller »bakhjälpmedel». Till följd av att sådana varor icke vore att betrakta som margarin i livsmedelsstadgans mening — de vore närmast att anse som ersättningsmedel för margarin — salubjödtes de ofta med väsentligt lägre fetthalt än den för margarin i livsmedelsstadgan föreskrivna (82 %). Det vore möjligt att genom tillsats av emulsionsmedel bibringa dylika produkter en konsistens, som närmade sig smörets eller margarinets. Köparna av varan kunde därför lätt få en felaktig uppfattning om varans fetthalt. För att en vara skulle betraktas såsom fettemulsion måste den vara grädd- eller mjölkliknande och kunde alltså icke likna smör eller margarin. För att de föreslagna bestämmelserna skulle få åsyftad verkan vore det enligt kemikontorets mening nödvändigt att i 1 § av ovannämnda författningsförslag orden »av margarin» utginge, vilket måste föranleda även vissa andra ändringar. Avgiften kunde i så fall icke fastställas till ett visst högsta belopp för varje vid tillverkningen använt kg margarin utan torde böra hänföra sig till mängden framställt ersättningsmedel för grädde. Valde man denna form av beskattning torde det böra övervägas om icke i stället förordningen om accis å fettemulsion borde utsträckas till att omfatta jämväl tillverkning av sådan fettemulsion som förbrukades i tillverkarens egen rörelse. Kemikontoret ville dock starkt understryka att möjligheterna att kontrollera tillverkning av fettemulsion och andra ersättningsmedel för grädde, liksom även tillverkning av grädde ur smör, för användning i egen rörelse vore ytterst små. Med hänsyn därtill och på grund av önskvärdheten av kompletterande bestämmelser i livsmedelsstadgan i fråga om ersättningsmedel för margarin ville kemikontoret för sin del hemställa att riksdagen vid behandling av proposition nr 196 icke toge definitiv ställning till frågan om utfärdandet av särskilda lagbestämmelser beträffande tillverkning av fettemulsion m. m., som förbrukades i tillverkarens egen rörelse.

Utskottets yttrande.

Enligt 1947 års riksdagsbeslut angående riktlinjerna för den framtida jordbrukspolitikerna skall från statsmakternas sida eftersträvas, bland annat, att genom prispolitiska medel för jordbruksbefolkningen åstadkomma en med andra befolkningsgrupper likvärdig inkomststandard. En av de vik-

tigare förutsättningarna för att nå detta mål angavs vara, att jordbrukets inkomster av smörproduktionen blev tillfredsställande. I den mån godtagbara förutsättningar för en export icke förelåg, skulle därför avsättningen av smör inom landet till skäligt pris skyddas.

Utskottet finner det uppenbart, att ett stöd åt smörproduktionen icke kan upprätthållas, om man icke samtidigt vidtager åtgärder för att efter marknadsläget anpassa prisrelationen mellan å ena sidan smör samt å andra sidan margarin och övriga varor, som kan ersätta smör. Såsom framgår av den i propositionen lämnade redogörelsen har i sådant syfte införts ett accis-system, som för närvarande omfattar konstister, matolja och annat ersättningsmedel för smör eller flott. Till skydd för avsättningen av grädde har vidare accis införts å fettemulsion. Å margarin utgår däremot numera icke någon accis. Vid sidan av detta system regleras priserna på vissa fettvaror, däribland sådana, som är grundläggande vid margarintillverkningen, genom ett särskilt clearingförfarande i förening med en viss centralisering av importen av sådana varor ävensom beslag därå samt reglering av handeln på området. Fettråvarukommittén har bland annat framhållit, att dessa åtgärder ursprungligen tillkommit i syfte att bemästra de försörjnings- och prisproblem, som uppstod i samband med det senaste världskriget. Sedermera har de emellertid kommit att ingå som ett led i den statliga jordbruksregleringen, i det att som riktlinjer för clearingpriserna tages de priser, som genom statsmakternas beslut i fråga om de prisreglerande åtgärderna på jordbrukets område skall gälla för inhemska fetter. Clearingen avser numera svenskt oljeväxtfrö och olja av sådant frö ävensom margarin samt följande importerade varor, nämligen margarinråvaror vare sig importen sker i form av oljehaltiga fröer och frukter eller såsom olja, linfrö och linolja samt vissa tvätt- och rengöringsmedel. Clearingförfarandet omfattar även vissa fettsyror.

Det nuvarande regleringssystemet är emellertid enligt vad den verkställda utredningen givit vid handen behäftat med betydande svagheter, framför allt såvitt angår möjligheterna till kontroll. I fråga om accisförfarandet sammanhänger olägenheterna till stor del med den omständigheten, att accis utgår efter varans användningsområde och icke efter dess beskaffenhet. Till belysande härav har kommittén framhållit, att raffinerad, flytande vegetabilisk olja är belagd med accis i fall, då den användes till matnyttigt ändamål, men är fri från accis, därest den begagnas för tillverkning av matnyttig vara, som utgör självständigt föremål för accis. Sådan olja är icke heller belagd med accis, då den användes till annat än matnyttigt ändamål. På liknande sätt förhåller det sig i fråga om kokosolja, medan palmkärnolja, som i stor utsträckning kan ersätta denna, över huvud taget icke är belagd med accis. Även clearingförfarandet lider av vissa svagheter. Detta förfarande omfattar sålunda såsom framgår av det förut anförda endast vissa vegetabiliska fetter samt härdad valolja. Andra animaliska fetter än sistnämnda olja — t. ex. slakterifett — faller däremot icke därunder, trots att de i stor utsträckning är utbytbara mot de nyssnämnda fetterna. Såsom

en väsentlig brist framhåller kommittén vidare, att förfarandet icke löser ett så väsentligt spørsmål som hur den tekniska industrien i mån av behov skall kunna befrias från råvarufördyring. Härtill kommer, att förfarandet icke torde kunna upprätthållas utan stöd av beslag eller liknande. De krisförfattningar, som reglerar dylika ingripanden, har emellertid i huvudsak tillkommit i helt andra syften och torde därför komma att upphöra att gälla efter hand som dessa syften blir inaktuella. Vid nu angivna förhållanden synes icke heller clearingförfarandet utgöra någon lämplig anordning.

Utskottet delar departementschefens uppfattning om att det nuvarande regleringssystemet med hänsyn till anförda förhållanden icke längre bör tillämpas. Utskottet finner i likhet med departementschefen uppenbart att ett regleringsförfarande behövs även för framtiden.

Enligt det framlagda förslaget skall regleringssystemet utformas så, att viss avgift får uttagas inom en av statsmakterna fastställd ram. Det förutsättes, att jordbruksnämnden — i likhet med vad som gäller dylika avgifter i övrigt på jordbrukets område — bemyndigas att fastställa avgifternas storlek ävensom att uppbära dessa. Med hänsyn till att fettvaror för beredning av matfett är i stor utsträckning utbytbara mot varandra, skall enligt förslaget i princip alla fettråvaror och fettvaror av animaliskt och vegetabiliskt ursprung omfattas av avgiftsbeläggningen. Undantag avses endast skola göras för sådana varor, som icke alls eller i vart fall icke ekonomiskt är användbara för matnyttigt ändamål. Ett restitutionsförfarande avses vidare skola införas i fråga om importerade varor, vilka användes för sådant tekniskt ändamål, som icke omfattas av avgiftsbeläggningen. En motsvarighet till restitutionsbeloppet skall lämnas för inhemskt slakterifett, om detta användes för icke avgiftsbelagt ändamål. Restitution skall även kunna äga rum vid reexport. Därjämte skall möjlighet finnas att vid export av vegetabiliska oljor och andra fetter av inhemskt ursprung lämna regleringsbidrag, uppgående högst till motsvarande restitutionsbelopp.

Utskottet delar departementschefens mening att det nu angivna systemet synes medge en lämplig lösning av uppgiften att å ena sidan i enlighet med 1947 års riksdagsbeslut skydda avsättningen av den inhemska smörproduktionen och å andra sidan bereda näringslivet största möjliga frihet och utrymme för konkurrens. Den föreslagna anordningen ger även möjlighet att skydda den inhemska oljeväxtodlingen i den utsträckning, som årligen fastställs i samband med prövningen av oljeväxtpriserna. De kontrollsvårigheter, som enligt vad förut anförts vidlåder det nuvarande regleringssystemet, skulle i huvudsak försvinna.

Med hänsyn till vad sålunda anförts tillstyrker utskottet att det nu tillämpade accis- och clearingförfarandet ersättes med ett system, innefattande en särskild avgiftsbeläggning av fetter och oljor. Då det smörskydd, som skapas genom en sådan avgiftsbeläggning, emellertid icke är till fyllest för att skydda avsättningen av grädde, delar utskottet departementschefens uppfattning om att det även i fortsättningen är nödvändigt att uttaga en särskild accis på flytande fettemulsioner. Förslaget om en begränsning uppåt av ac-

cisen till 2 kronor för kilogram föranleder icke invändning från utskottets sida.

Vad gäller det föreslagna avgiftssystemet finner utskottet icke anledning till erinran mot vad departementschefen anfört i fråga om regleringens omfattning och reglerna för avgiftsbeläggningen. Ej heller har utskottet någon erinran mot departementschefens förslag att bibehålla den nuvarande ordningen med avräkning av vinster och förluster på den inhemska oljeväxtodlingen över den inom jordbruksnämnden inrättade clearingkassan för fettvaror. Vad angår redovisningen av avgiftsmedlen instämmer utskottet likaledes i departementschefsförslaget.

I fråga om den föreslagna restitutionsrätten finner utskottet visserligen ur principiell synpunkt önskvärt att denna rätt skall tillkomma samtliga företagare inom tillverkningsområdet. I likhet med vad departementschefen härutinnan anfört anser utskottet dock att man icke kan bortse från att det ur administrativ synpunkt är angeläget att antalet restitutionsansökningar icke blir alltför stort. Då flertalet industrier i större eller mindre omfattning torde förbruka fett, synes det utskottet nödvändigt att Kungl. Maj:t bemyndigas att med ledning av vunna erfarenheter meddela direktiv rörande restitutionsrättens framtida omfattning. Den i motionen I: 472 gjorda hemställan i fråga om restitutionsrätten m. m. kan utskottet på grund härav icke tillstyrka.

Utskottet har icke heller något att erinra mot förslaget att icke omedelbart övergå till fullt fri import av fettråvaror och fettvaror utan att under en övergångstid välja formen av centraliserad import genom en för ändamålet särskilt bildad ekonomisk förening. Utskottet förutsätter härvid att frågan om fri import upptages till förnyad prövning sedan föreningen verkat under någon tid, då möjlighet torde finnas att säkrare bedöma lämpligheten av ytterligare frisläppande av importen på detta område. Då det önskemål, som föranlett yrkandet under punkt 1 i motionen II: 597, lämpligen kan tillgodoses genom en dylik omprövning, finner utskottet icke anledning att uttala sig för den i nämnda motion föreslagna tidsbegränsning, under vilken importföreningen skulle vara verksam.

Vad angår frågan om rätt till medlemskap i föreningen vill utskottet göra det uttalandet att det, därest omständigheterna så skulle påkalla, bör beredas möjlighet jämväl för andra företagare än industriella fettkonsumenter att vinna medlemskap i föreningen. Med det anförda torde motionen II: 597 få anses besvarad i förevarande del.

Utskottet har även upptagit till behandling de av Sveriges kemiska industrikontor till utskottet framförda problemen i fråga om avgiftsbeläggning av margarin, som användes för framställning av fettemulsion m. m. De av kemikontoret framförda erinringarna finner utskottet böra beaktas i så måtto att förordningen i detta ämne bör givas sådan utformning, att avgiftsbeläggningen i fråga omfattar alla slag av fettvaror, vari ingår annat fett än mjölkfett. Sådan utvidgning av förordningens räckvidd nödvändiggör emellertid med hänsyn till svårigheterna vid övervakningen av förord-

ningens efterlevnad införandet av vissa skärpta bestämmelser rörande uppgiftslämning. Sålunda bör i 10 § i förordningen föreskrivas skyldighet jämväl för tillverkare av fettvaror att lämna uppgift om gjorda försäljningar av dylika varor, som kan användas vid sådan tillverkning som avses i 1 §. Vidare bör i 12 § införas bestämmelser av innebörd, att domstol tillika skall förplikta icke anmäld tillverkare att erlagga skatt enligt gällande grunder. I övrigt erfordras vissa ändringar av redaktionell natur.

Utskottets hemställan.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 196 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas,

1) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror m. m.;

2) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om accis å fettemulsion m. m.;

3) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående avgift för margarin som användes för framställning av fettemulsion m. m. med de ändringar av rubriken samt av 1, 2, 5, 7, 8, 9, 10 och 12 §§, som framgår av följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

F ö r s l a g

till

förordning angående avgift för margarin som användes för framställning av fettemulsion m. m.	förordning angående avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m.
---	--

Härigenom förordnas som följer.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

1 §.

Den som, för annat ändamål än för förbrukning i eget hushåll, av *margarin* framställer vara, som kan användas såsom ersättningsmedel för grädde eller för beredning av sådant ersättningsmedel, skall enligt vad här

Den som, för annat ändamål än för förbrukning i eget hushåll *med användande av fettvara, i vilken ingår annat fett än mjölkfett*, framställer vara, som kan användas såsom ersättningsmedel för grädde eller för

Kungl. Maj:ts förslag.

nedan stadgas erlägga särskild avgift. Vad nu sagts skall dock ej gälla, då av margarin för försäljning framställles sådan vara, som avses i förordningen den 1953 (nr) om accis å fettemulsion m. m.

Den som använder margarin på sätt i första stycket sägs benämnas i denna förordning tillverkare.

2 §.

Avgift för sådan tillverkning, som avses i 1 §, utgår med det belopp, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med högst 5 kronor för varje vid tillverkningen använt kilogram margarin. Avgiften utgör lägst 50 kronor för varje hel eller påbörjad kalendermånad, under vilken tillverkningen bedrivs.

5 §.

Tillverkare skall för varje kalenderkvartal upprätta och senast å femtonde söckendagen efter kvartalets utgång till kontrollstyrelsen avlämna en på tro och heder avgiven deklARATION angående den myckenhet margarin, som under kalenderkvartalet av honom använts för ifrågavarande ändamål.

Där så — — — — — än kalenderkvartal.

7 §.

Tillverkare skall samtidigt med deklARATIONENS avlämnande erlägga den avgift, som skall utgå för den i deklARATIONEN upptagna kvantiteten margarin.

Avgiften erlägges — — — kontrollstyrelsens postgirokonto.

Utskottets förslag.

beredning av sådant ersättningsmedel, skall enligt vad här nedan stadgas erlägga särskild avgift. Vad nu sagts skall dock ej gälla tillverkning för försäljning av sådan vara, som avses i förordningen den 1953 (nr) om accis å fettemulsion m. m.

Den som bedriver tillverkning som i första stycket första punkten sägs benämnas i denna förordning tillverkare.

2 §.

Avgift för sådan tillverkning, som avses i 1 §, utgår med det belopp, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med högst 5 kronor för varje vid tillverkningen använt kilogram avgiftspliktig fettvara. Avgiften utgör lägst 50 kronor för varje hel eller påbörjad kalendermånad, under vilken tillverkningen bedrivs.

5 §.

Tillverkare skall för varje kalenderkvartal upprätta och senast å femtonde söckendagen efter kvartalets utgång till kontrollstyrelsen avlämna en på tro och heder avgiven deklARATION angående den myckenhet avgiftspliktig fettvara, som under kalenderkvartalet av honom använts för ifrågavarande ändamål.

7 §.

Tillverkare skall samtidigt med deklARATIONENS avlämnande erlägga den avgift, som skall utgå för den i deklARATIONEN upptagna kvantiteten fettvara.

Kungl. Maj:ts förslag.

8 §.

Erlägges icke avgift inom föreskri-
ven tid, må kontrollstyrelsen med-
dela tillverkaren förbud tills vidare,
till dess avgiften guldits, att bedriva
tillverkning, som avses i 1 §.

Tillverkare är — — — finner erforderligt.

Ställes ej — — — motsvarande tillämpning.

Försummar tillverkare att inbetala
avgift, som det enligt denna förord-
ning åligger honom att erlægga, må
avgiften på framställning av kontroll-
styrelsen omedelbart utmätas med
det belopp, vartill *kontrollstyrelsen*
efter verkställd undersökning fast-
ställer densamma.

9 §.

Överinseendet å — — — av kontrollstyrelsen.

Tillverkare är pliktig att för till-
syn bereda kontrolltjänsteman, när-
helst *han* det påfordrar, tillträde
till samtliga för tillverkarens rörelse
använda lokaler, att meddela kon-
trollstyrelsen eller kontrolltjänste-
man alla begärda upplysningar angå-
ende inköp och förbrukning i rörel-
sen av *margarin* samt att ställa sig
till efterrättelse de särskilda före-
skrifter, som kontrollstyrelsen för er-
hållande av en betryggande kontroll
över avgiftens behöriga erläggande
meddelar, ävensom de anvisningar,
som kontrolltjänsteman i enlighet
med kontrollstyrelsens föreskrifter
kan komma att lämna.

Tillverkare, som — — — för kontrolltjänsteman.

10 §.

Den som tillverkar eller försäljer
maskiner, som kunna användas vid

Utskottets förslag.

8 §.

Erlägges icke avgift inom föreskri-
ven tid, må kontrollstyrelsen med-
dela tillverkaren förbud tills vidare,
till dess avgiften guldits, att bedriva
tillverkning, som avses i 1 § *första*
stycket första punkten.

Försummar *hos kontrollstyrelsen*
anmäld tillverkare att inbetala avgift,
som det enligt denna förordning åliger
honom att erlægga, må avgiften
på framställning av kontrollstyrel-
sen omedelbart utmätas med det be-
lopp, vartill *styrelsen* efter verkställd
undersökning fastställer densamma.

9 §.

Tillverkare är pliktig att för till-
syn bereda kontrolltjänsteman, när-
helst *denne* det påfordrar, tillträde
till samtliga för tillverkarens rörelse
använda lokaler, att meddela kon-
trollstyrelsen eller kontrolltjänste-
man alla begärda upplysningar angå-
ende inköp och förbrukning i rörel-
sen av *fettvaror* samt att ställa sig
till efterrättelse de särskilda före-
skrifter, som kontrollstyrelsen för er-
hållande av en betryggande kontroll
över avgiftens behöriga erläggande
meddelar, ävensom de anvisningar,
som kontrolltjänsteman i enlighet
med kontrollstyrelsens föreskrifter
kan komma att lämna.

10 §.

Den som tillverkar eller försäljer
maskiner *eller fettvaror*, som kunna

Kungl. Maj:ts förslag.

sådan tillverkning som avses i 1 §, är pliktig att på anfordran av kontrolltjänsteman lämna denna uppgift om gjorda försäljningar av dylika maskiner.

12 §.

Den som utan anmälan varom sägs i 3 § eller i strid mot förbud enligt 8 § första stycket bedriver tillverkning, som avses i 1 §, straffes med dagsböter.

Utskottets förslag.

användas vid sådan tillverkning som avses i 1 §, är pliktig att på anfordran av kontrolltjänsteman lämna denna uppgift om gjorda försäljningar av dylika maskiner *och fettvaror*.

12 §.

Den som utan anmälan varom sägs i 3 § eller i strid mot förbud enligt 8 § första stycket bedriver tillverkning, som avses i 1 §, straffes med dagsböter.

Där tillverkning bedrivits utan anmälan skall tillverkaren förpliktas erlagga avgift med belopp, som skolat utgöras, därest anmälningskyldigheten fullgjorts.

4) medgiva Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för genomförande av ett tekniskt system för stödet av den inhemska smörproduktionen och oljeväxtodlingen i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, som angivits i propositionen;

B) att följande motioner, nämligen

1) motionen I: 472 av herr Nordenson, samt

2) motionen II: 597 av herr Kollberg m. fl.,

måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 12 maj 1953.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Gustaf Elofsson, Spetz, Velander, Falk*, Ramberg*, Niklasson*, Söderquist och Damström; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Orgård, Sjölin, Brandt, Kollberg, Allard, Kärrlander, Vigelsbo* och Nilsson i Svalöv*.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.